

FIȘA DISCIPLINEI

Relativismul religiozității postmoderne

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Consiliere pastorală și asistență psiho-socială
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Relativismul religiozității postmoderne			Codul disciplinei	OMR5002
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. Prof. univ. dr. Ștefan Iloaie				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. Prof. univ. dr. Ștefan Iloaie				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					51
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					41
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				108	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio Frecventarea cursului în proporție de 70% Studenții se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate

	<i>lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicate și expunerea cu respectarea metodologiei citării).</i>
--	---

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Coordonează activități de caritate ✓ Coordonează furnizarea de activități de caritate către o comunitate sau o instituție aflată în dificultate, cum ar fi recrutarea de voluntari și de personal, alocarea resurselor și gestionarea activităților Coordinates charitable activities ✓ Coordinates the delivery of charitable activities to a community or institution in need, such as recruiting volunteers and staff, allocating resources, and managing activities
CP4	Se implică în dezbateri ✓ Structurează și prezintă argumente utilizate în cadrul unei dezbateri și discuții constructive pentru a convinge partea opusă sau o parte terță neutră cu privire la punctul de vedere al participantului la dezbateri Engaging in debates ✓ Structures and presents arguments used in debate and constructive discussion to convince the opposing side or a neutral third party of the debater's point of view
CP5	Respectă confidențialitatea ✓ Respectă setul de norme care stabilesc nedivulgarea informațiilor, cu excepția unei alte persoane autorizate. Respects confidentiality ✓ Respects the set of rules establishing nondisclosure of information except to another authorized person
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor The student will be able to evaluate the moral and ethical consequences of actions
CT3	Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințele religioase The student will be able to trace ethical values and religious beliefs

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul cunoaște fundamentele teologice și sociale ale coordonării activităților caritative 1. The student knows the theological and social foundations of coordinating charitable activities	1. Studentul planifică activități caritative adaptate nevoilor comunității, parohiei sau familiei 1. The student plans charitable activities adapted to the needs of the community, parish, or family
CP4	4. Studentul înțelege rolul dezbaterii constructive în probleme pastorale, etice și sociale 4. The student understands the role of constructive debate in pastoral, ethical, and social issues	4. Studentul structurează argumente privind comportamentul social, integritatea academică și intervenția pastorală 4. The student structures arguments concerning social behaviour, academic integrity, and pastoral intervention

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP5	5. Studentul cunoaște normele etice privind confidențialitatea în consilierea pastorală și psihosocială 5. The student knows ethical rules concerning confidentiality in pastoral and psychosocial counselling	5. Studentul aplică reguli de protecție a informațiilor în contexte pastorale, academice și comunitare 5. The student applies information protection rules in pastoral, academic, and community contexts
CT2	22. Studentul cunoaște criterii morale și etice pentru evaluarea acțiunilor de consiliere 22. The student knows moral and ethical criteria for evaluating counselling actions	22. Studentul analizează consecințele etice ale sprijinului oferit în contexte familiale și educaționale 22. The student analyzes the ethical consequences of support offered in family and educational contexts
CT3	23. Studentul înțelege rolul valorilor etice și religioase în dezvoltarea personală 23. The student understands the role of ethical and religious values in personal development	23. Studentul păstrează coerența valorică în dialogul pastoral, educațional și interpersonal 23. The student preserves value coherence in pastoral, educational, and interpersonal dialogue

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei (derivate de fiecare titular de disciplină din grila competențelor și a rezultatelor învățării la nivel de program de studii)

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Explică ce se înțelege prin relativismul religiozității postmoderne.
2. Descrie trăsăturile postmodernității.
3. Identifică principalele tipuri de religiozitate postmodernă.
4. Evaluează implicațiile religiozității postmoderne la nivelul vieții creștine.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Formulează răspunsuri teologice utilizând surse biblice, patristice și perspective ale teologilor contemporani.
2. Demonstrează o bună cunoaștere a perspectivelor sociale și culturale asupra contextului postmodern.
3. Recunoaște impactul relativismului religiozității postmoderne asupra comportamentului individual și a etosului comunitar creștin.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
1. Reperele esențiale ale globalizării, din punct de vedere religios	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
2. Consecințele globalizării pentru manifestarea religioasă	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
3. Readaptarea relațiilor dintre religii, în contextul globalizării	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
4. Globalizarea și relația Biserică-societate, cu specială privire asupra Ortodoxiei românești	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
5. Cauzele și efectele secularizării, din punct de vedere religios	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
6. Secularizarea și manifestarea religioasă, azi	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
7. Pluralismul religios și secularizarea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

8. Lipsa de autoritate a mediului eclesial, efect al globalizării și al secularizării	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
9. Criza simbolismului religios, consecință a globalizării și secularizării	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
10. Sincretismul religios modern în context secularizant	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
11. Religiozitatea individuală difuză, ca efect al secularizării	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
12. Individualismul religios contemporan, efect al secularizării	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
13. Impactul elementelor secularizante asupra moralei creștine	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	
14. Responsabilitatea Ortodoxiei în contactul cu secularizarea	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	

Bibliografie

1. Alexandr Zinoviev, *Occidentul. Fenomenul occidentalismului*, Editura Vremea, București, 2002.
2. Andrei Marga, *Religia în era globalizării*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2003.
3. *Biserica în era globalizării*, referatele simpozionului “Interferențe spirituale în societatea globalizată. Ortodoxia deschisă spre lume”, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
4. Francois Champion, *Spirit religios difuz, eclectism și sincretisme*, în vol. Jean Delumeau, *Religiile lumii*, Humanitas, București, 1993.
5. George Ritzer, *Globalization. A basic text*, Ed. Wiley-Blackwell, 2010.
6. Georgios I. Mantzaridis, *Globalizare și universalitate, himeră și adevăr*, trad. Pr. Prof. Dr. Vasile Răducă, Editura Bizantină, București, 2002.
7. H.-R. Patapievici, *Discernământul modernizării. 7 conferințe despre situația de fapt*, Humanitas, București, 2004.
8. H.-R. Patapievici, *Omul recent*, ed. a doua, Humanitas, București, 2002.
9. Henri Tinq, *Exacerbarea extremismelor religioase în lume*, în vol. Jean Delumeau, *Religiile lumii*, Humanitas, București, 1993.
10. Ioan I. Ică jr., *Teologia și provocările viitorului*, în “Renașterea” an 14, 2003, nr. 11, p. 6.
11. Ioan I. Ică jr./ Germano Marani (ed.), *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente – documente – analize – perspective*, Editura Deisis, Sibiu, 2002.
12. Irina Stănciugelu, *Prefixul “post” al modernității noastre*, Editura Trei, București, 2002.
13. Jean-Francois Lyotard, *Condiția postmodernă*, trad. Ciprian Mihali, Idea Design&Print, Cluj-Napoca, 2003.
14. Laurențiu D. Tănase, *Secularizarea și mutațiile religiosului în modernitatea târzie*, în “Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă din București”, 2002, p. 251-268.
15. Mihai Himcinschi, Răzvan Brudiu (ed.), *Biserica Ortodoxă și provocările viitorului*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2020.
16. Peter Sloterdijk, *Disprețuirea maselor. Eseu asupra luptelor culturale în societatea modernă*, trad. Aurel Codoban, Idea Design & Print, 2002.
17. Pr. Ioan Bizău, *Viața în Hristos și maladia secularizării*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2002.
18. Ștefan Iloaie, *Morala creștină și etica postmodernă. O întâlnire necesară*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.
19. Ștefan Iloaie, *Relativizarea valorilor morale. Tendințele eticii postmoderne și morala creștină*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.
20. Zygmunt Bauman, *Etica postmodernă*, trad. Doina Lică, Editura Amarcord, Timișoara, 2000.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
--------------------------------	-------------------------------------	-------------------

1. Reperele esențiale ale globalizării, din punct de vedere religios	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
2. Consecințele globalizării pentru manifestarea religioasă	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
3. Readaptarea relațiilor dintre religii, în contextul globalizării	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
4. Globalizarea și relația Biserică-societate, cu specială privire asupra Ortodoxiei românești	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
5. Cauzele și efectele secularizării, din punct de vedere religios	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
6. Secularizarea și manifestarea religioasă, azi	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
7. Pluralismul religios și secularizarea	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
8. Lipsa de autoritate a mediului eclezial, efect al globalizării și al secularizării	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
9. Criza simbolismului religios, consecință a globalizării și secularizării	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
10. Sincretismul religios modern în context secularizant	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
11. Religiozitatea individuală difuză, ca efect al secularizării	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
12. Individualismul religios contemporan, efect al secularizării	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
13. Impactul elementelor secularizante asupra moralei creștine	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	
14. Responsabilitatea Ortodoxiei în contactul cu secularizarea	Dialog, analize lucrări de seminar; Dezbateri argumentativă	

Bibliografie

1. Alexandr Zinoviev, *Occidentul. Fenomenul occidentalismului*, Editura Vremea, București, 2002.
2. Andrei Marga, *Religia în era globalizării*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2003.
3. *Biserica în era globalizării*, referatele simpozionului “Interferențe spirituale în societatea globalizată. Ortodoxia deschisă spre lume”, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
4. Francois Champion, *Spirit religios difuz, eclectism și sincretisme*, în vol. Jean Delumeau, *Religiile lumii*, Humanitas, București, 1993.
5. George Ritzer, *Globalization. A basic text*, Ed. Wiley-Blackwell, 2010.
6. Georgios I. Mantzaridis, *Globalizare și universalitate, himeră și adevăr*, trad. Pr. Prof. Dr. Vasile Răducă, Editura Bizantină, București, 2002.
7. H.-R. Patapievic, *Discernământul modernizării. 7 conferințe despre situația de fapt*, Humanitas, București, 2004.
8. H.-R. Patapievic, *Om recent*, ed. a doua, Humanitas, București, 2002.
9. Henri Tinq, *Exacerbarea extremismelor religioase în lume*, în vol. Jean Delumeau, *Religiile lumii*, Humanitas, București, 1993.
10. Ioan I. Ică jr., *Teologia și provocările viitorului*, în “Renașterea” an 14, 2003, nr. 11, p. 6.
11. Ioan I. Ică jr./ Germano Marani (ed.), *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente – documente – analize – perspective*, Editura Deisis, Sibiu, 2002.
12. Irina Stănciugelu, *Prefixul “post” al modernității noastre*, Editura Trei, București, 2002.
13. Jean-Francois Lyotard, *Condiția postmodernă*, trad. Ciprian Mihali, Idea Design&Print, Cluj-Napoca, 2003.
14. Laurențiu D. Tănase, *Secularizarea și mutațiile religiosului în modernitatea târzie*, în “Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă din București”, 2002, p. 251-268.

15. Mihai Himcinschi, Răzvan Brudiu (ed.), Biserica Ortodoxă și provocările viitorului, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2020.
16. Peter Sloterdijk, *Disprețuirea maselor. Eseu asupra luptelor culturale în societatea modernă*, trad. Aurel Codoban, Idea Design & Print, 2002.
17. Pr. Ioan Bizău, *Viața în Hristos și maladia secularizării*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2002.
18. Ștefan Iloaie, *Morala creștină și etica postmodernă. O întâlnire necesară*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.
19. Ștefan Iloaie, *Relativizarea valorilor morale. Tendințele eticii postmoderne și morala creștină*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.
20. Zygmunt Bauman, *Etica postmodernă*, trad. Doina Lică, Editura Amarcord, Timișoara, 2000.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs		Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	50%
9.5 Seminar/laborator		Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	40%
		Implicare în dezbateri.	10%
9.6 Standard minim de promovare			
Standard minim de performanță: cunoașterea a jumătate din temele tratate și dezbătute la orele de curs și seminar.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

10 INEGALITĂȚI REDUSE 	11 ORASE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE 	12 CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ 	13 ACȚIUNE CLIMATICĂ 	14 VIAȚĂ ACVATICĂ 	15 VIAȚĂ TERESTRĂ 	16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE 	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	Nu se aplică nici o etichetă
								

Data completării:

20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Dr. I. I. I. I.

Semnătura titularului de seminar

Dr. I. I. I. I.

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

Dr. I. I. I. I.